

Fișa informațională nr.15

Viața privată

Cât de privat este schimbul de informații în Internet?

- Respectul vieții private (<http://en.wikipedia.org/wiki/Privacy>) se referă la gradul de control pe care o persoană îl are asupra accesului și utilizării informației personale.
- Majoritatea utilizatorilor e-mail-urilor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Email>) și Internetului (<http://en.wikipedia.org/wiki/Internet>) contează pe faptul că informația personală nu va fi folosită fără acordul lor și că schimbul de informații este privat și securizat. Realitatea, însă, e foarte diferită.
- De fiecare dată când accesați o pagină web sau trimiteți un e-mail, dvs. comunicați informație care ar putea include adresa fizică și adresa informațională (a computerului), telefonul și numărul cardului, date despre profilul dvs. de consumator ș.a.
- Respectarea vieții private este strâns legată de securitate. Nu uitați să citiți minuțios Fișa informațională nr.16 despre securitate.

De ce trebuie să vorbim despre respectul vieții private în clasă sau la domiciliu?

- Aspectele tehnice și sociale ale respectării vieții private oferă subiecte valoroase de instruire. Acestea pot fi examinate în cadrul disciplinei despre tehnologiile informaționale, dar și în cadrul programului consacrat competențelor păstrate de-a lungul vieții.
- Fiecare student trebuie să aibă aptitudinile necesare pentru a naviga pe Internet cu siguranță, acestea incluzând cunoștințe în materie de autoprotejare, comunicare eficientă și responsabilitate față de alții.
- Această temă se bazează pe dimensiunea civică a fiecărui program educațional. Problemele care apar cu privire la respectul vieții private online reflectă problemele sociale care actualmente predomină în majoritatea culturilor. Studiarea motivelor hackerilor (piraiților informaționali) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Hacker>), ale crackerilor (http://en.wikipedia.org/wiki/Hacker#Hacker:_Intruder_and_criminal) și ale militanților pentru respectarea vieții private permit obținerea unor bogate resurse pedagogice pentru a discuta principiile și valorile democratice.

Probleme etice

- Respectul vieții private în Internet este unul din cele mai complexe subiecte etice și juridice.
- Fiecare utilizator are dreptul la viața privată și necesită a fi protejat de intențiile malițioase.
- Noi suntem responsabili de toate deciziile pe care le adoptăm cu referire la drepturile noastre sau ale altora, cum ar fi drepturile de autor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Copyright>) sau dreptul la proprietate intelectuală (http://en.wikipedia.org/wiki/Intellectual_property).
- Libertatea de exprimare este o valoare acceptată din punct de vedere politic. În viața cotidiană însă, aceasta ridică numeroase semne de întrebare, la care nu există răspunsuri simple. Ce este acceptabil și ce nu este acceptabil? Cum să aplicăm regulile fără a încălca dreptul persoanei la libertatea de exprimare?

Sugestii pentru activități în clasă

- Conturați împreună cu studenții dvs. un cadru de cunoștințe de bază privind dreptul la viața privată. Definiți conceptele, atât cele tehnice, cât și cele sociale, și identificați prejudiciile și miturile pe care ați putea să le discutați. Astfel de întrebări simple ca "Ce înseamnă respectul vieții private?" și "Este oare necesară respectarea vieții private?" ar trebui să genereze discuții aprinse.
- Căutați în Internet pagini web ce tratează subiectul vieții private și folosiți programele traceroute (<http://en.wikipedia.org/wiki/Traceroute>) de localizare a adreselor fizice ale acestora pentru a demonstra diversele probleme geofizice ce guvernează legalitatea în Internet. Explorați alte probleme (culturale, politice și istorice) ce rezultă din aceste localizări. Alegeți, de exemplu, un site de reexpediere a e-mail-urilor (re-mailer) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Remailer>) sau un serviciu proxy anonim, lansați programul de localizare, apoi căutați motivele pentru care aceste servicii sunt localizate în țările respective.
- Studiați implicațiile legilor privind dreptul la viața privată, dreptul de autor și libertatea de exprimare în diferite țări sau pentru diferite grupuri de vârstă sau culturale.
- Instruiți studenții în vederea creării unei parole sigure (http://en.wikipedia.org/wiki/Password#Factors_in_the_security_of_an_individual_password).

Sugestii practice

- Regula de aur: nu divulgați informații personale celor pe care nu-i cunoașteți și în care nu aveți încredere.
- Faceți cu regularitate copii de rezervă (back up) (http://en.wikipedia.org/wiki/Back_up) ale sistemului dvs. și adoptați o politică de securitate.
- Actualizați parametrii de securitate ai sistemului dvs. și căutați informații noi despre instrumente adiționale <http://www.epic.org/privacy/tools.html>, care ar completa modalitățile existente de securizare a informației
- Programele antivirus (<http://en.wikipedia.org/wiki/Antivirus>) și sistemele de protecție „parafoaie” (firewall) (http://en.wikipedia.org/wiki/Firewall_%28networking%29) sunt o necesitate absolută. Desigur, ați putea lua în considerare și alte instrumente, cum ar fi blocajele ferestrelor (pop-up blockers) (http://en.wikipedia.org/wiki/Pop_up#Add-on_programs_that_block_pop-up_ads) și programele de antispiionaj (anti-spyware) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Spyware>). Nu uitați să verificați sistemele cu regularitate.
- Pentru a vă proteja ordinatorul, poșta electronică și conexiunea la Internet, utilizați parole complexe (http://en.wikipedia.org/wiki/Password#Factors_in_the_security_of_an_individual_password).
- Înainte de a comunica informații confidențiale, verificați dacă simbolul lacătului încuiat, ce garantează securitatea serverului, este vizibil pe bara de instrumente. Acest simbol relevă că tranzacția dvs. are loc într-o conexiune securizată.

Cookie-urile

- Un cookie (http://en.wikipedia.org/wiki/HTTP_cookie) reprezintă un fișier text care rămâne în computerul dvs. după ce ați vizitat un site. Acesta nu poate dăuna computerului dvs., dar va comunica informații despre comportamentul și interesele dvs. Cookie-urile transformă navigarea dvs. pe Internet într-o experiență mai personală. Astfel, când, de exemplu, v-ați înregistrat pe un site, la redeschiderea paginii, acesta poate să vă salute prin afișarea numelui dvs.
- Este necesar să determinați gradul de confidențialitate al comportamentului dvs. online. Deoarece cookie-urile pot fi utilizate pentru a afla informații de contact și profilul utilizatorului, acestea constituie un instrument de violare a dreptului la viața privată.
- Pentru a controla datele pe care sistemul dvs. le difuzează în Internet și a șterge cookie-urile nesolicitate, puteți folosi programe de antispiionaj (antispyware) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Spyware>).

Protejarea datelor

- Asigurați-vă că ordinatorul dvs. și programele e-mail sunt protejate de parole (<http://en.wikipedia.org/wiki/Password>). Majoritatea computerelor „de familie” au parametrii numelor de utilizator și ai parolelor stabiliți prin default, ceea ce permite accesarea lor prin intermediul parolelor standard cum ar fi “test”. Vedeți <<http://www.netlingo.com/right.cfm?term=default>>. Nu uitați să înlocuiți acești parametri cu o parolă mai sigură și un nume de utilizator.
- E mai bine să codați (<http://en.wikipedia.org/wiki/Encryption>) informația confidențială expediată prin intermediul Internetului. Din fericire, cifrarea a devenit o normă pentru majoritatea tranzacțiilor comerciale online (<http://en.wikipedia.org/wiki/Ecommerce>), dar totuși, înainte de a transmite informații privind numărul cardului sau al conturilor bancare, trebuie să vă asigurați că pagina web este protejată.
- Diferite compartimente ale ordinatorului dvs. pot fi securizate cu ajutorul parolelor. Creați parole pentru mapele ce conțin documente valoroase, de exemplu, proiecte confidențiale, studii, creații originale etc.

Informații complementare

- http://www.coe.int/T/E/Legal_affairs/Legal_co-operation/Data_protection: pagina Direcției Afacerilor Juridice a Consiliului Europei conține informații despre activitățile Consiliului Europei în domeniul protecției datelor.
- <http://www.epic.org/privacy/tools.html>: EPIC (Electronic Privacy Information Center) furnizează o listă de articole și instrumente în domeniul respectării vieții private.
- <http://gemal.dk/browserspy/>: utilizați programul BrowserSpy pentru a afla datele pe care ordinatorul dvs. le pune la dispoziția celor curioși din Internet.
- Sunteți preocupat de libertățile civile? Discuțiile privind respectul vieții private ar putea prelungi pentru un timp cursul în materie de cetățenie: Electronic Frontier Foundation <<http://www.eff.org/>>, Privacy.org <<http://www.privacy.org/>>, Privacy International <<http://www.privacyinternational.org/>> și Privacy.net <<http://www.privacy.net/>>.

Informații complementare

- <http://www.cyberangels.org/>: pagina web CyberAngels conține explicații și materiale didactice simple cu privire la securitatea în Internet.
- <http://www.tucows.com/>: TuCows oferă acces la peste 40 000 de programe gratuite și diferențiate. Acest site promite activarea gratuită, rapidă, locală și sigură a programelor de depistare a virușilor și spionilor informaționali (spyware) .
- <http://www.zonelabs.com/store/content/home.jsp>: Zone Alarm este unul din programele renumite de protecție „parafoc” (firewall). Acesta vă permite să controlați diferite programe care transmit informația prin intermediul Internetului.
- <http://www.cryptoheaven.com>: CryptoHeaven este un pachet de cifrare, care oferă poștă electronică sigură, schimb de fișiere și chat cu cifruri simetrice și asimetrice.
- <http://www.lavasoft.com/>: LavaSoft Ad-aware este un program de antispionaj (anti-trackware), care scanează computerul dvs. și vă protejează viața privată.